

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยเป็นการสมควรกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์จะให้ความเห็นชอบรับจดทะเบียนข้อบังคับ ตามความมาตรา ๔๑ วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ และให้ความเห็นชอบในการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับคุณสมบัติอื่น วิธีรับสมัคร และการขาดสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิกสมทบที่สหกรณ์จะกำหนดไว้ในข้อบังคับ

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๑๖ (๘) ประกอบมาตรา ๔๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือคำแนะนำอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ รายการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ที่จะกำหนดเป็นคุณสมบัติสมาชิกสมทบในข้อบังคับของสหกรณ์แต่ละประเภทให้เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ที่ออกตามความมาตรา ๔๑ วรรคสาม

ข้อ ๖ รายการเกี่ยวกับคุณสมบัติอื่น วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะกำหนดในข้อบังคับ ให้กำหนดรายการเป็นไปตามกรอบแนวทางที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ รวมทั้งหลักเกณฑ์ที่จะให้ความเห็นชอบรับจดทะเบียนข้อบังคับเพิ่มเติมในแต่ละรายการ ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติอื่นของสมาชิกสมทบเพิ่มเติมจากข้อ ๕ ที่กำหนดให้สมาชิกสมทบต้องเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย แต่สำหรับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์สหกรณ์เครดิตยูเนียนและสหกรณ์ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษา อาจกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบ

ในข้อบังคับให้รับผู้ที่ศึกษาในสถานศึกษานั้น ทั้งผู้ที่บรรลุนิติภาวะและยังไม่บรรลุนิติภาวะที่มีสัญชาติไทย เป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ได้

(๒) การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ นอกจากจะถือปฏิบัติตามกรอบแนวทางที่กำหนดแล้ว สหกรณ์อาจกำหนดเหตุในการขาดจากสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับเพิ่มเติมได้อีกตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ในกรณีที่สมาชิกของสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสมทบตามข้อ ๕ ต้องขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ สหกรณ์จะต้องกำหนดในข้อบังคับให้ชัดเจนว่าจะถือเป็นเหตุให้สมาชิกสมทบรายนั้น ๆ ต้องขาดจากสมาชิกภาพหรือให้เป็นสมาชิกสมทบต่อไปได้

(๓) สิทธิของสมาชิกสมทบ สหกรณ์จะต้องกำหนดสิทธิที่สมาชิกสมทบพึงได้รับจากสหกรณ์ไว้ในข้อบังคับอย่างชัดเจนและต้องไม่มีสิทธิดีกว่าสมาชิก หากสหกรณ์ไม่กำหนดสิทธิที่สมาชิกสมทบพึงได้รับในเรื่องใดไว้ให้ชัดเจน ก็ให้ถือว่าสมาชิกสมทบไม่สามารถได้รับสิทธิในเรื่องนั้นจากสหกรณ์ ทั้งนี้ สหกรณ์จะต้องกำหนดให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบอย่างน้อยตาม (๓.๑) และ (๓.๒) สำหรับการกำหนดให้สิทธิในเรื่องอื่นตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๓.๑) การถือหุ้น สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด และให้ได้รับเงินปันผลในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(๓.๒) เงินเฉลี่ยคืน สมาชิกสมทบบมีสิทธิได้รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(๓.๓) การรับฝากเงิน สามารถกำหนดให้สมาชิกสมทบมีสิทธิฝากเงินกับสหกรณ์ได้ทั้งเงินฝากประเภทออมทรัพย์และประเภทประจำ

(๓.๔) การให้เงินกู้ สามารถกำหนดให้สมาชิกสมทบมีสิทธิกู้เงินจากสหกรณ์ได้ตามระเบียบของสหกรณ์ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าจำนวนเงินฝากรวมกับทุนเรือนหุ้นที่ตนเองมีอยู่ในสหกรณ์

ข้อ ๗ ข้อบังคับสหกรณ์ใดที่ได้รับจดทะเบียนไปแล้วและขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้สหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในคราวประชุมใหญ่ของสหกรณ์ที่จะมีขึ้นในครั้งแรกถัดจากวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ กรณีสหกรณ์ใดกำหนดให้มีการประชุมใหญ่ไว้ก่อนแล้ว และวันที่กำหนดนั้นมีระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับจากวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หรือมีเหตุอันไม่อาจดำเนินการให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ทัน ให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ครั้งถัดไปได้ แต่ในระหว่างนี้ห้ามมิให้รับสมาชิกสมทบรายใหม่ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ในข้อ ๕

ข้อ ๘ นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้สมาชิกสมทบที่มีอยู่ตามข้อบังคับเดิมของสหกรณ์ แต่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ ยังคงเป็นสมาชิกสมทบต่อไปได้ โดยมีสิทธิและหน้าที่ตามที่

กำหนดในข้อบังคับ เว้นแต่สิทธิการกู้เงินจากสหกรณ์ภายหลังพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๔๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสิทธิในการรับฝากเงิน ให้สมาชิกสมทบแต่ละรายมีสิทธิในการถอนและฝากเงินเพิ่มได้ไม่เกินจำนวนเงินฝากที่มีอยู่กับสหกรณ์ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พิเศษฐ์ วิริยะพาหะ

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

การกำหนดรายการเกี่ยวกับสมาชิกสมทบ ที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบให้กำหนดในข้อบังคับ

หมวด ... สมาชิกสมทบ

ข้อ... สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้สมัครต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นการประจำ

ข้อ...^① คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และมีความสะดวกที่จะดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

(2) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย

(3) (ก) เป็นบิดา มารดา สามี ภรรยาหรือบุตรของสมาชิก หรือ

* (ข)

(4) เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีงาม

(5) เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

** (6) มิได้เป็นสมาชิกหรือสมาชิกสมทบในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

ข้อ... วิธีรับสมัคร ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยให้ยื่นพร้อมหลักฐานแสดงความสัมพันธ์กับสหกรณ์หรือสมาชิกตามข้อ...^① (3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ...^① ทั้งหมดเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามที่จะถือครบถ้วน

เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

ข้อ... ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องชำระ ค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์ คนละ บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือว่าเป็นรายได้ของสหกรณ์ จะเรียกคืนไม่ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ

ข้อ... การถือหุ้น สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

การถือหุ้นแรกเข้า การชำระค่าหุ้น การแจ้งยอดจำนวนหุ้น และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามความในข้อบังคับหมวด... ว่าด้วยหุ้น โดยอนุโลม สำหรับการถือหุ้นเพิ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ... สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ

(ก) สิทธิของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

(1) รับเงินปันผลตามหุ้นได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(2) รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(3)

(4)

* กำหนดเพิ่มเติมได้ตามประเภทของสหกรณ์ ตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ฯ

** กำหนดเฉพาะสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

(ข) หน้าที่ของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- (5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

(ค) สมาชิกสมทบไม่ให้มีสิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) นับชื่อเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่
- (2) การออกเสียงในเรื่องใด ๆ
- (3) เป็นกรรมการดำเนินการ
- (4) กู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากรวมกับทุนเรือนหุ้นของตนเอง

การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ

ข้อ...^๒ การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (3) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (4) ลาออกจากสหกรณ์ และได้รับอนุญาตแล้ว
- (5) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับข้อ...^๑
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ... การลาออกจากสหกรณ์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจขอลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้วจึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

ข้อ... การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกสมทบอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (2) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบ
- (3) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์
- (4) แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์หรือขบวนการสหกรณ์ไม่ว่าโดย

ประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกสมทบบมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้น และได้ลงมติให้สมาชิกสมทบออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกสมทบบนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ... การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบคนใดมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง ชื่อ สัญชาติและที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ... การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ให้ทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

ถ้าสมาชิกสมทบประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกสมทบตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบและสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกสมทบผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทของผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในข้อ...^③ และข้อ...^④

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สมาชิกสมทบตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกสมทบนั้นๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกสมทบได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

ข้อ...^③ การจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกสมทบที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ...^② (1) (2) (4) นั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนค่าหุ้นที่สมาชิกสมทบมีอยู่ในสหกรณ์ให้ก่อนค่าหุ้นของสมาชิกสมทบซึ่งออกเพราะเหตุอื่น พร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายคืนทันทีโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายคืนหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออกโดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้นด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้ สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใด จำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกสมทบที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ...^② (3) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ...^② (5) (6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควรโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ปีที่อยู่ก่อนจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกสมทบขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวันสิ้นปีทางบัญชี โดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังที่ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกสมทบที่พ้นจากสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปี และให้คำนวณเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิกสมทบโดยนำทุนเรือนหุ้นทั้งหมดหักด้วยขาดทุนสะสมคงเหลือและหนี้สินทั้งสิ้นแล้วนำมาเฉลี่ยโดยใช้จำนวนหุ้นทั้งสิ้นเป็นฐานในการคำนวณ

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ...^๔ การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบสหกรณ์ ในการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกสมทบตามข้อ...^๓ นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบสหกรณ์ออกก่อน

ข้อ... การถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกสมทบออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกสมทบรายนั้นออกจากทะเบียนสมาชิกสมทบ